

זררות בקטמון

הידוש מסורת ומנהגים מימי קדם שתלה אותו משרד הדתות עמד, הד"ר שמואל זנוויל כהנא, יוצא גיטו וארשה, בעל רעיונות ומעוף. הוא הוציא רשימה כתובה בהגיון רב והתחשב בות בעובדות (עד כמה שלא הפריעו לתכניתו) ניגש לחידוש מעמד "הקהל".

כ-5000 התאספו בירושלים. הקהל היה מורכב בראש וראשונה מחברי תנועות הנוער הדתיות, שהם הנהנים הראשיים מזריקות הדם שניתנת לדת נחלשת, ממבוגרים החרדים עד כדי הליכה לבית כנסת פעמיים שלש בשנה ומתימנים, שהיו היחידים שששו את שמחת החג מקרב לבותיהם. יותר מהנוכחים, בלסו הנעדרים. מאה שערים ההרימה את ד"ר כהנא, ולא דוקא משום ש" ועידת אגודת ישראל חלה במקרה באותו יום. לדעתם, הזדהה המעמד עם פולחן עבודת אלילים; פרסמו לכן כרוזים שאסרו על כל יהודי חרד להשתתף בו. התנגדות זו לא היתה חדשה; היא באה לביטוי כמעט בכל פעולה דתית בעלת אופי חדש שמשרד הדתות משתדל ליצרה משרידי ההוכחות שנשארו עד היום על קיומן בעבר. פחות חריפה היתה עמדת הכלי-דתיים, שהח" בטאה, לכל היותר באירוגייה, שמצאה ביטוי במונח חדש: מסורת סינתטית.

רק מספר מצות: אסור הכניסה לשטח בית קברות, האסור לשאת אישה גרושה. המציאות האכזרית של חיי עם שחי אמנם בפזורה, אך לא הסכים להתבולל, חיבה ויתור על עממיות, על שמחה וגיל.

המעמד המחודש. קבוצות התימנים שי באו על גבי מכוניות משא מכפרי העבודה הפזורים בדרך העולה ירושלימה, התקהלו על מגרש הספורט הרחב בשכונת קטמון הירושלמית, ישבו במעגלים, רקדו ורקודים וליוו אותם בתזמורת פחים, הוכיחו במעט את העבר הרחוק. אף אם הצלחתו של משרד הדתות היתה רק חלקית בביצוע מעמד הקהל מחדש בשנת 1952, הוכיחו הם, כי העיקרון לא היה מוטעה.

לא מעטים הם האנשים הדתיים בישראל היום, שהבינו כי העתיד הדתי של ישראל החדשה אינו טמון בחצרותיה הצרות של מאה-שערים הירושלמית. ערכי הדת, ששמרו בצורתם הזאת על ליי כוד העם בפזורה, אינם נראים עוד בעיני אנשים אלה, כמסוגלים להמדי שיק למלא תפקיד זה, ובודאי לא כאמצעי משיכה לנוער העלול לפנות עורף לדת בכלל. מאחורי השלש של

התורה השכילו להכניסה לחוקיה. מעמד זה נק' רה "הקהל".

ללא בולר. המצוה שפקדה על קיום ה"הקהל" נמצאת בספר החמישי שבין חמשת ספרי התורה: "ספר דברים", בו פקד משה על העם להתקהל בכל חג סוכות שחל בגמר כל שנה שביעית, שנת השמיטה, ולשמוע אל חוקים אשר צו לחיות על פיהם.

בהעדר בית מקדש ומלך, נשכח המנהג בפזורה. חוקים מאובנים יותר חפסו את מקומו ואת נוקם החגים המקוריים והבריאים. מחסור בריי רה אחרת מלאו תפילות מונוטוניות את מקום הקרבת הקרבנות המעניינת והמשעשעת. חגים, שאופיים היה עממי ביותר במקוריה, הפכו אפורים, משוללים כל שמחת המיזנים וחדות חיים, שפעם היו מגמתם העיקרית. לכוהנים נשארו

קדש. על הבמה עלה המלך, קבל מידי כוהן ר תורה. כששני כוהנים מחזקים לנגד עיניו הגליל הפתוח, החל המלך, יושב על הכסא ויחד שהוכן לו, לקרוא בקול מהתורה. המון ג שהצטופף בחצר הרחבה, הנשים שפטפטו לנשים שצרחו, השתתקו לשמע קולו. המלך א באזניהם פרשות מספר "דברים", חוקים ויוו את חיי יום יום שלהם, ושהם עצמם ברור לא ידעו לקראם. המעמד היה רציני, קרב האדם שהשמיע קולו מהבמה הרמה, אל רועים, האיכרים והרוכלים שעמדו לרגליו. בין תר, שמעו מפי המלך, אותו יצור נעלה שרור ככולם רק שמעו עליו, חוקים, שהגבילו את טטונו, הוכיחו להם כי אף הוא רק בשר ודם, מר ונופל לפי רצונם. העם נהנה מהצגה זו מאה להוכיח את מידת הדמוקרטיה שכוהבי

מק צועי, מבית כנסת ירוזון. לסופר-חוקי סופר כי זהו צאצא המלך דוד — דור 77. נאו בקבוצות גדוהות לרבנים (למטה) וזיקדים (שמאל): שגל תפאורות

